

Una darrera oportunitat

La Unió Europea ha d'encapçalar l'acció contra els responsables dels genocidis, ha d'impulsar el Tribunal de Crims de Guerra de l'ex-Iugoslàvia amb decisió, sense deixar que la frenen les geoestratègies ni els xantatges particulars.

La pau tan fràgil que s'ha establert a Bòsnia ha de ser entesa per institucions europees, principalment, i mundials, com una altra darrera oportunitat. Una última oportunitat perquè quan es parla de milers de morts cada vegada que s'exciten els ànims, no hi ha espai per parlar de segones o terceres oportunitats, cada intent ha de ser entès com el darrer. Perquè cada error, cada dia que passa sense accions encaminades a reconstruir la convivència, sense avenços significatius al Tribunal pels Crims de Guerra de l'ex-Iugoslàvia, és un pas enrere en favor de la incomprensió i l'enfrontament endèmic.

Per tots els morts, per tots els vius que s'han mobilitzat contra les desgràcies de la guerra, el pla de pau no pot ser només un acte ritual sense sentit. Ans el contrari, ha de ser l'inici d'un any i escaig de feina intensa en diversos àmbits, per assegurar la continuïtat de la pau bon punt marxe el darrer soldat de l'OTAN. Si no s'emprenen aquestes accions, ben aviat rebrotarà la venjança i el conflicte es reproduirà. Per tant, cal retrobar la convivència, i un primer pas ha de ser completar decididament una pau justa. I justa vol dir que els responsables de la barbàrie siguin jutjats, que instigadors i executors de crims i violacions passen pel Tribunal per a Crims de Guerra a l'ex-Iugoslàvia. Només quan Mladics, Arkans, Karadzics i Milosevics, entre molts d'altres, pugen al bancs dels acusats es podrà parlar d'una pau veritablement justa.

En aquest àmbit és on els estats europeus han d'actuar de manera decidida, sense concessions, amb la vista posada no solament en la solució puntual d'un enfrontament armat, sinó en la salvaguarda i consolidació d'una Europa solidària amb els seus pobles i protectora dels drets d'aquests. Una Europa capaç d'evitar o aturar els conflictes interns i, si cal, adaptar-se harmoniosament a la nova situació. Una Europa que té a la seua esquena vergonyes com les dues guerres mundials i la guerra civil a l'estat espanyol, en la qual, a tall d'exemple, durant la coneguda batalla de l'Ebre van morir més persones que a la guerra de Bòsnia. Ara una altra vegada Europa té l'oportunitat i sobretot l'obligació de corregir els seus errors. Més encara si els estats integrants de la Unió Europea pretenen esdevenir un organisme amb algun pes específic, capaç de formar simplement això, una unió, siga en el grau que siga.

La Unió Europea ha d'encapçalar l'acció con-

tra els responsables dels genocidis, ha d'impulsar el Tribunal de Crims de Guerra de l'ex-Iugoslàvia amb decisió, sense deixar que la frenen les geoestratègies ni els xantatges particulars. No es pot demanar impunement un oblit general, s'han de tenir presents aquests quatre anys i mig de conflicte i les brutals conseqüències del feixisme dels cabdills serbis.

Només amb aquesta decidida acció d'anar fins al final es pot passar comptes davant les víctimes del conflicte i els milions de ciutadans europeus que s'han mobilitzat contra la catàstrofe i han reclamat als seus governants mesures ràpides per pal·liar la desgràcia. Precisament ha estat al Principat de Catalunya on s'ha viscut una efervescència més gran de solidaritat amb el poble bosnià. El fet que aquest poble haja hagut de patir la guerra i la repressió per l'únic delictes de voler ser ell mateix han donat encara més força a la mobilització catalana.

Un àmbit on el conflicte dels Balcans ha fet canviar les idees, o si més no replantejar moltes coses, ha estat el pacifisme i concretament l'esquerra pacifista. Com molt bé explica José María Mendiluce en una entrevista en aquest número especial d'EL TEMPS, "el pacifisme també s'ha de barrejar amb la merda". La força dels fets i les evidències de la bestialitat del genocidi han provocat canvis radicals. L'esquerra pacifista ha hagut de fer un acte de catarsi per acceptar de manera desacomplexada la bel·ligerància com un element més de les estratègies del pacifisme. Com a mínim aquest conflicte haurà servit per enfortir precisament aquest pacifisme massa innocent, de vegades menat per una esquerra confusa i encara torbada pels canvis al bloc comunista. Tampoc no li ha estat fàcil sortir del cinisme d'alguns que imputaven la mateixa maldat a tots els agressors. Per sort encara hi ha molta gent que sap que en una guerra no hi ha ningú lliure de culpa, però també sap que concretament en el conflicte dels Balcans hi ha uns agressors i uns agredits.